

„EDINOST“

Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 4. uri popoldne.

Naročnina znaša:

za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 870.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč.

Oglasi

se računajo po vrstah v petih. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslane, osmrtnice in javne zahvale domači oglašaji itd., se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Zaključki.

V.

Krvavo igro 1870—1871., ustvaritev Viljema I. in njega dveh glavnih sotrudnikov, Bismarcka in Moltke a, ustvaritev sedanjega združene Velikonemčije smatra torej narod nemški tamgori le za epizodo, etapo do Vsenemčije, ki bo gospodovala svetu. To prepričanje, ta velika misel o svojem poslanstvu si je osvojila sreča: ista povzdiga istotako sivolasega starčka-učenjaka na katedri kakoga vseučilišča, kakor dijačka v prvem razredu kake srednje šole.

Že ta solidarnost v čustvovanju, že ta skupnost v udanosti do ene in iste velike misli, že to soglasno stremljenje toliko milijonskega naroda, energičnega, ekspanzivnega in do cinizma brezobzirnega je tolika — moralna sila, da bi ustvarjala za sosedo nevarnost tudi tedaj, ako bi se teritorialno omejala na lastno nemško državo.

Ali idejam ni možno zapirati mej! Sila človeška more zaustavljati roko fizičnega človeka, ki je propagator ideje, ali ideji samine more zagrajati poti!

Misel o veliki svetovni misli Vsenemčija, misel na svetovno nadvladje Nemstva, vera v poseben velik poklic nemškega naroda-izvoljenca, in pa prepričanje, da je že tako določeno, da pokrajine, ki sestavljajo avstrijsko državo, postavijo vso bodočnost svoje v službo za ureditvenje idejalov nemškega naroda — ta velikomemška ideja je že davnej zmogla preskočila meje gori pri Bodenbachu, je kakor triumfatorica nadaljevala svojo pot po vseh nemških pokrajinah — ne pustivši na strani niti državnih uradov samih — in si z veliko previdnostjo in uzorno vztrajnostjo gradi etape na važnih točkah po vsej poti iz nemških pokrajin dalje med drugoredeči doli do naše Adrije, na Balkan in v Malo Azijo.

Zastoj vsi poskusi od izvestnih strani, ker dogodki se razvijajo preočitno. Krčevito si mora tiskati oči oni, ki noče videti in ki se hoče varati.

Že leta 1878. je zaklical Schönerer v državnem zboru: »Naraščajoča želja nemškega prebivalstva Avstrije je ta, da bi se združilo z nemško državo!«

Seveda so si oni, ki so imeli interes na tem, da svet ne bi videl prave pomembnosti tega gibanja, kateremu se je v naši državi oglašil prvi apostol v osebi Jurja Schönererja, pomagali s tem, da so tega moža smešili, da so ga predstavljali kakor smešno figuro, kakor pajaca v javnem življenju avstrijskih Nemcev! A vprašamo, je-li še danes kak politik v Avstriji, ako že ni tako frivolni, da bi tajil tudi solnce na nebu, je-li danes še kdo med resnimi in vestnimi politiki, ki bi si upal še trditi, da Schönerer, pa bil tudi v formi še tako buršikozen in smešen, ni človek krvavo resnega pomena?!

Trideset let je minilo od tedaj, ko je Schönerer zaklical v državnem zboru na Dunaju gori navedene besede! A tega čestnega spričevala mu ni možno odrekati, da si je ostal železno dosleden, kakor bi tudi bilo smešno, ako bi hoteli potajevati dejstvo, da je ideja, katero je začel on prvi odkrito propagirati v naši državi, hitela od vspeha do vspeha! Ti vspehi so bili začetkoma skromnejši, dandanes se nam kažejo v pravih triumfih.

Danes lete skupaj trume, ki štejejo tisoče, kadar in kjer govori Schönerer ali pa kateri apostolov, ki ga obdajajo v navdušenju. In če se tudi med njimi porajajo kake difference, kakor na pr. o sferah Wolfvih, ima to le ta edini efekt, da tekmujejo med seboj, da skušajo prekašati eden drugega v navdušenju in v intenzivnosti dela za veliko idejo! A avditorija teh vsenemških apostolov, katerim prihajajo vedno pomagati tudi emisariji od onstran meje, iz nemške države same, ne sestavljajo morda samo kakšni prenapeti politiki po poklicu, ali nezreli dijakci in burši, ampak ta avditorij sestavljajo danes tudi ljudje celó iz onega stanu, ki je najkonec ravnivnejši povsodi na svetu. Tudi nemški kmetje so — izlasti na Češkem, torej na najbolj izpostavljenih pozicijah — po velikem delu prešli v Schönererjev in Wolfov tabor. Svoje veliko slavo je slavila velikomemška ideja na veliki pevski slavnosti v Gradcu tako očitno, da se je vojaška oblast čutila primorano odtegniti vojaške godbe in prepovedati vojaškim osebam vsako udeležbo!

Vsporedni so bili vspehi Schönererja v parlamentu!

Kakor je v široki javnosti zmogovito napredovala nemška ideja, tako je v parlamentu

na Dunaju Schönerer v imenu te ideje postal nemškim poslancem — diktator! Ljubi ga — to je res — le malokdo, ali boje se ga — vsi!! To obojno je umevno. Oseba njegova je vsa prej, nego prikupljiva; forme njegove v občevanju tudi z nemškimi poslanci so tako odurne, da je vsakdo vesel, ako je čim le možno daleč od njega. Ali boje se ga in pokore se mu, ker je ideja silna, ker si je ideja osvojila nemške mase: tista ideja, katero propagira on! Ob vsakem važnem vprašanju gledajo nemške stranke, kaj poreče — on! Kakor jesenski vihar poigrava s pormenlim lističem z drevesa in ga odnaša, tako se volja Schönererjeva igra s sklepi nemških poslancev in jih prekopica. Tu pa tam se dozdeva, kakor da bi zmernejši nemški poslanci ob kakem vprašanju hoteli seči drugim spravljivo v roko, ali čim je zagromel Schönerer in jih pozval na neodjeljivost, v hipu so isti možje najhuji intranzigenti!

Redek je n. pr. resen politik med Nemci, ki ne bi se zavedal, da tisto neizprosno zahtevanje nemškega državnega jezika dovaja do razmer katastrofalnega značaja, in mnogi za svojo osebo niso za tako katastrofalno politiko — ali tirajo jo vendar, vsi postavljajo uzakonjenje nemškega državnega jezika kakor prvi pogoj za vsako nadaljnje sporazumljenje! A to zato, ker je ta postulat postavil Schönerer, ki je prišel nemške poslance na nekem glasovitem shodu — če se ne motimo: v Hebu — da mu polože slovesno prisego, da ne odnehajo od tega postulata. In lahko rečemo, da je tudi tista nečastna omshovalna politika med nemškimi konservativci le posledica ostrih pogledov in groženj od Schönererjeve strani.

Moralni vpliv tega moža je med Nemci v Avstriji neizmeren. To pa ne zbog posebnosti njegove individualitete, ne zbog njegove sposobnosti, ne radi njegove posebne delavnosti ali požrtvovalnosti in morda tudi ne zbog čistosti značaja: kar se dostaje osebnih vrlin, ranžira morda Schönerer prav v zadnjih vrstah med poslanci v dunajskem parlamentu! Ali njegova moč je silna, njegov moralni vpliv velik nad masami in nad poslanci! A to od tedi, ker ga smatra svet prvih reprezentantom velike nemške ideje. Veliko moč mu

daja velika ideja — ideja, ki briše državne in politične meje med nemškim narodom, ideja vsenemškega jedinstva, ideja, ki ustvarja bodočo — Nemčijo, vladarko svetu!

Politični pregled.

V Trstu, 24. oktobra 1902.

Državni zbor. Zbornica poslancev. — (Nadaljevanje včerajšnjega brzojavnega poročila). Po daljši debati je zbornica soglasno vspejela predloge ustavnega odseka, ki je v zadevi posl. Lupa predlagal, naj se odpravi discipliniranje istega. Zbornica je nadalje naložila istemu odseku, naj tekom dveh mesecev predloži poročilo o predlogih glede — odprave § 14. državnih upravnih zakonov.

Zbornica je potem prešla v razpravo o predlogu odseka za izrek graje, naj se posl. Bergerju izreče graja radi žaljenj na adresu čeških poslancev. O tej priliki je došlo zopet do hrupnih prizorov med Vsenemci in Čehi. Ko se je imelo glasovati o tem predlogu, se je izkazalo, da zbornica ni sklepna in je predsednik prekinil sejo za pol ure, proti čemer so Vsenemci burno protestirali, zahtevaje, naj se seja zaključi. Ko se je po polurnem premoru seja nadaljevala, bila je takoj zaključena. Danes je zopet seja.

O položaju. »Neue Freie Presse« poroča, da češki poslanci žele, da čim prej prične razprava o izjavi Koerberjevi. Če se torej Čehi ne premislijo in če tudi druge stranke, ki so stavile nujne predloge, ne bodo delale ovir, bi mogla ta razprava začeti ali v petek (to je danes), ali v prvi seji prihodnjega tedna. Pričakuje se, da se o tej priliki ministerski predsednik zopet na razsežno izjavi o svojih prizadevanjih za uravnavo jezikovnega vprašanja. Nemške stranke da se sicer udeležijo razprave, toda ne bodo prejudicirale vspehu svojega posvetovanja o načelih Koerberjevih.

Čudne vesti prihajajo z Dunaja. Te vesti poročajo o močnih prizadevanjih za sporazumljenje med nemškimi levičarji in Poljaki. V tem hipu, v ožigled dvem dogodkom iz teh dni, se morajo te vesti zdeti čudne tudi onemu, ki sicer pozna in ve, čemu vsemu je zmčen načelnik poljskega »kola« in njegov prijatelj Madeyski. Ne more biti niti sledi več poljskega ponosa v teh dveh go-

»Ah, jaz bi bila jako nesrečna«, je rekla Ljubica otožno.

»Torej pazi na svojega moža, pazi na Melito, na oba« — je je svetovala baronica. Poskrbi, da se ne bi sešla za tvojim hrbtom, da ne hosta govorila sama na štiri oči: drži Alfreda vedno pod bučnim očesom in ne veruj mu mnogo... Vsi možki so enaki, kar se ženskih tiče; lehkomišelnosti jim je prirojena! Obljubiš li, da storiš, kar ti svetujem?«

»Obljubljam, mamica!« — je odgovorila Ljubica tiho, ki ni bila še uverjena, da je treba tako delati. Vendar se je spominjala čisto baroničnih besedij in pazila na Alfreda. Ko je šel v Zagreb, šla je ona žnjim: ko je odjahal h kakemu znanemu vlastelinu na obiske (in poznal jih je mnogo, skoro vse) pridružila se mu je. Alfred jo je naučil jahati, imela je svojega konja, torej ni bilo nikake zapreke, da ga ne bi spremljala na njegovih izletih. Ko se je v častniškem zboru Alfredovega polka sestavil ciklistički klub ter so začeli učiti se na kolesu, postala je Ljubica z Alfredom tudi ciklistka. Ona je to zlasti zahtevala, ker jej je ob pravem času šinilo na misel, da bi mogel Alfred na kolesu daleč izletati brez nje le zato, ker ona ne zna voziti.

(Pride ša.)

PODLISTEK 125

MELITA.

Povest iz naše dobe.

Spisal Josip Evgen Tomić; prevedel Radl.

Drugi del.

XI.

Melita se je prej rogala temu sportu. Njej, ki je bila tako izvrstna jahačica, zdelo se je smešno po jahski sedeti na mrtvem vozilu in ga pogonjati z lastno silo, da teče s teboj. Priznavala je, da to more biti ugodna igračica za otroke, ali ne za onega, ki je navajen sedeti na plemenitem žrebeu, ki podrtava pod teboj poln ognja in sile, s katerim se razgovarjaš in ki te umeva, ter na zapoved, ali lahno poskaklja s teboj, ali strelovito zdrjva, kakor da tekmuje z vetroom. Ali sedaj jej je začel naskrat ugajati tak sport. Ni bilo to brez vzroka. Ela jej je pripovedovala o nekem povratku v Deli-dvor, da se je blizu Podseusa sešla z nekaterimi ulanskimi častniki, ki so na biciklih pridrdrali tja iz Mirovnika. Mej njimi bil je tudi Alfred z Ljubico, od katerih je izvedela, da jih je več častnikov, ki se bavijo s tem sportom in da izletajo daleč na Štajarsko, Kranjsko in Zagorje. Tudi njo so spremili do Oroslavja in se vrnili nazaj.

To ni šlo Meliti iz glave. Ni lepše prilike, da se sestane z Alfredom nego na takih ciklističkih izletih, kjer se more vse vrediti tako, kakor da je le slučaj nanesel. Ona ni mogla več premagovati želje, da se sestane z Alfredom, kar jej ni bilo možno do sedaj. Baronica Andrina je bila v Borkoveu proti svojemuh običaju, ker je redno letovala v Winterhofu, no, letos morala je napraviti izjemo. Čim je bil Alfred premeščen s svojim polkom v Mirovnik, v bližino Melitinega bivališča, mislila je ona, da ne sme biti daleč proč od svojih otrok. Trebalo je paziti na njo in še na nekoga, katerega bližina je bila jako nevarna. Radi tega je imela Ljubica stanovati v Mirovniku z Alfredom. Bilo jej je res lepše v Borkoveu, ali Alfred ni smel ostati sam. Vojaško stanovanje v Mirovniku je bilo nendobno in pretesno, ter je Alfred čisto tožil strini. No, ona ni premenila, kar je odločila. Mlada soproga sta morala tudi nadalje skupaj ostati. Alfred je dobro vedel, zakaj mora biti tako, ali Ljubica ni slutila, radi česa jo noče adoptivna mati k sebi. Oni winterhofski dogodek jej je ostal še vedno tajen. Njej je trebalo vendar nekako razjasniti, da je najbolje za njo, ako se ne loči od Alfreda.

»Ti moraš ostati pri svojem možu«, — govorila je adoptivna mati.

»Nista niti dve leti še svoja, pa da živita ločeno. Kaj bi govoril svet? Pa Melita je blizu... Nje se čuvaj, drago dete... veruj mi, nje se moraš jako čuvati.«

»A zakaj, mamica? Ona je sedaj popolnoma drugačna proti meni« — branila jo je Ljubica, ker se jej je Melita jako omilila, odkar jej je ista ponudila svoje intimno prijateljstvo.

»Zakaj? Ti precej povem. Ona ne ljubi svojega moža, njiju zakon ni srečen... Na tem je kriva samo ona. A tvoj Alfred je lep človek, kakor redko kateri možki. Ko je ona bila lani pri nas v Winterhofu, bila je jako ljubeznjiva žnjim. Nisi opazila?«

»Z Alfredom so vse gospe tako... vse ga imajo rade!«

Baronica je skoro planila na tako najiven odgovor, ali ob enem je imela tudi sočutje z mlado ženo, ki je bila taka kakor dete. Prevariti njo, to je bila najljajša stvar.

»Je gospej vseh vrst... dobrih, ne boj se, ali slabih varuj se kakor živega ognja. Kaj potem, ako se zljubi Meliti, da ti odvzame Alfreda, ti ugrabi njegovo sree?«

»Tega ona ni zmožna«, je izustila Ljubica z nekim strahom, prebledevska v licu.

»Ali recimo, da je« — je rekla baronica — »ali bi ti bilo to prav?«

spodih, ako sta že pozabila na dogodke v Bjelskem, ako ju ne pečejo dogodki v Poznaju. Poljska »Nova Reforma« pravi, da bi taki dogodki, kakor so bili v Bjelskem, mogli imeti jako neljubih posledic za avstrijske Nemce. Gospoda Jaworski in Madeyski pa sta menda že na delu, da se Nemei ne bodo posebno bali teh posledic. — Drugo dejstvo pa, ki kaže gori omenjena prizadevanja v jako čudni luči, je, da je ravnokar g. Schönerer zopet zavijtel svoj bič nad drugimi nemškimi strankami ter jim zaukazal, da popred, nego bo zagotovljen nemški državni jezik, ni možno nobeno drugo rešenje jezikovnega vprašanja. Češkemu notranjemu jeziku pa da Nemei sploh ne smejo pritrčiti nikdar in v nobeni formi!

Ker pa je gotovo, da tudi to pot gosp. Schönerer ni zagromel zastoj in ker Poljaki menda tudi poznajo razmerje med Schönererjem in drugimi nemškimi strankami, moramo le strmeti in obžalovati, da je med Poljaki sploh še kdo, ki misli na kooperacijo Poljakov z Nemei na škodo Čehov in na škodo vseh avstrijskih Slovanov — na tako izdajstvo na škodo bratskih narodov; in v konsekvencah, ki bi bile neizogibne, tudi na lastno poljsko škodo! V interesu naroda poljskega in v interesu nas vseh bi bilo, da razni Jaworski, Madeyski in družba izginejo enkrat s pozorišča!

Celjsko vprašanje. »Politik« konstatuje tudi na celjskem izgledu, kako sedanja vlada zadovoljuje slovanskim in kako nemškim narodnim zahtevam. Za samostojne gimnazijalne razrede z nemško slovenskim učnim jezikom je postavljena v proračuna pavšalna potrebščina 34.760 K. Kompenzacija med Nemei in Slovenci — če nemško slovenske gimnazije sploh hočemo smatrati za slovenske — je v tem, da Nemei dobe popolen viši gimnazij, Slovenci pa le spodnji gimnaziji! Ali s tem še ni dosti. Nemško-slovenski razredi so navedeni v ordinariju proračuna, v ekstraordinariju pa se govori o nameščenju teh razredov pri Celju. Torej hoče vlada slovenski gimnazij vreči iz Celja, da si se je ves slovenski narod na Spodnjem Štajerskem izrekel proti taki rešitvi »celjskega vprašanja«. Slabo obiskani nemški gimnazij ostane v Celju, močno obiskani slovenski pa ne dobi viših razredov in mora iz Celja!! O višem slovenskem gimnaziju v Mariboru, o katerem se je toliko govorilo kakor o odškodnini za Celje, pa ni ne duha ne sluha.

Tako zadovoljuje »objektivna« Koerberjeva vlada slovenskim in nemškim zahtevam.

Socijalisti na Nemškem. Iz Berolina poročajo, da spor med nemškimi in poljskimi socijalisti traja dalje. Dne 21. t. m. je bilo v Berlinu zborovanje zastopnikov obeh skupin, da bi se sporazumeli oziroma na prihodnje državnozbornske volitve. Tega posvetoovanja se je udeležil tudi avstrijski državni poslanec Daszynski, ali — kakor se čuje — niso prišli do sporazumljenja. Vzrok je gotovo ta, da so poljski socijalisti energično branili tudi svoje nacionalno stališče.

Štrajk v Franciji. Položaj v okrožju Pas de Calais je nespremenjen.

Štrajkovec v Dunkerque so na obrežjih zgradili barikade; zažgali so nekaj blaga, podtaknili so ogenj tudi v zalozah tvrde Vimelle, katere so prej cropali, a ogenj je bil hitro pogašen. Ker je Dunkerque trdnjava, proglašeno je obsežno stanje in je župan svojo oblast izročil vojaškemu poveljniku. Štrajkovec so cropali tudi več drugih zalog in so udri v justično palačo. Intervenovalo je vojaštvo in je bil jeden častnik ranjen; tudi dva komisarja sta bila ranjena. Včeraj so došli v mesto stri pešpolki.

V včerajšnji seji poslanske zbornice govoril je o štrajkih tudi socijalističen poslanec Jaures, ki je zahteval od vlade, naj stori konec konfliktu med gospodarji in delavci. Zahteval je predložitev več zakonskih načrtov v interesu delavstva. Govoril je tudi o posredovanju vlade med delom in kapitalom. Jauresjev govor je bil viharno odobran.

Tekom seje je ministrski predsednik Combes prečital brzojavko iz Dunkerque, ki je naznanjala, da se je med delavci in gospodarji dosegla sporazumljenje in da je štrajk končan. Ta vest je bila burno pozdravljena v vsej zbornici. Poznejše brzojavke iz Dunkerque potrjujejo vest o koncu štrajka.

Tržaške vesti.

Na delo! Pišejo nam: V nedeljo, dne 2. prihodnjega meseca, bo imelo naše politično društvo »Elinost« svoj redni občni zbor in ob enem tudi javen shod.

Na občne zборе, oziroma javne shode, tega našega narodnega društva prihaja vsako leto večje število narodnih mož in vseh stanov.

To društvo vrši, posebno zadnja leta, veliko in težko narodno nalogo s tem, da vodi vse naše narodno delovanje in da se svojim uradom gre na roko revnejšim slojem našega zatiranega naroda.

Izlasti pa ima letos nenavaden mnogo sila važnega dela, ali takega, katerega širša javnost ne vidi in ga vsled tega tudi ne more ceniti.

To delovanje pa ne zahteva samo žrtve na času in delu od onih, ki so na čelu, ampak provzroča tudi mnogo stroškov. Zato treba društvu členov, mnogo členov, in takih, ki vrše svojo dolžnost.

Povodom občnega zbora bo prilika vsakomur, da poravnava zaostalo letnino, oziroma, da se vpiše med nove ude. Vsi, ki pridete na občni zbor, skrbite, da postanete zraven moralnih tudi gnotni podpiratelji tega našega, posebno v sedanjih časih neizogibno potrebnega društva, ki je že toliko storilo za obrambo pravic našega življa v Trstu in v Istri!!

Mestni svet tržaški. Sinoči je imel mestni svet svojo XIV. javno sejo.

Župan dr. Sandrinelli je prečital dopis II. podpredsednika mestnega sveta, Rascovicha, s katerim isti podaja svojo demisijo, ker meni, vsled izvolitve Veneziana I. podpredsednikom, da je on (Rascovich) izgubil zaupanje mestnega sveta. Svet. Zanolli, Spadoni in Venezian so oporekali temu mnenju in so predlagali, naj se županu naloži, da skuša Rascovicha pregovoriti, da prekliče svojo odpoved.

Svet. dr. Rybář je v svojem in v imenu svet. dra. Gregorina izjavil, da se vzdrži glasovanja, ker nimata povoda, da bi svet. Rascovichu izrekala ni zaupanje, ni nezaupanje. Ako bi šlo za čin uljudnosti, ne bi mu odrekala svojega glasu. Ali ob sedanjih političnih razmerah moglo bi se njiju glasovanje krivo tolmačiti.

Vsi laški svetovalci so glasovali za uvo-domo omenjeni predlog.

Svet. dr. Zanolli je interpeliral, kako je to, da se je vodovod od sv. Ivana, ki je od časov Marije Terezije vedno dobro funkcioniral, pokvaril, kar provzroča občini 100 kron izgube na dan?!

O točki glede nakupa posestva Hans Wildi, na katerem bi se zgradila nova vojašnica, interpeliral je svet. dr. Spadoni, dali je res, da bo imela občina radi nemarnosti nekega občinskega funkcionarja v tej stvari izdatno škodo na tej kupčiji?!

Župan dr. Sandrinelli je podal na to interpelacijo sledeče pojasnilo: Hans Wildi se je nasproti trdki Luzzatto & Piani obvezal, da jej proda svoje posestvo za 380.000 kron. Obveza je bila veljavna do 15. januarja t. l. Mogla se je pa podaljsevati od meseca do meseca, pod pogojem, da plača trdnika lastniku vsak mesec 1000 kron za podaljšanje. Trdnika je plačevala te zneske do letošnjega marca, potem pa je svoje pravice odstopila občini, katera se je zavezala plačevati nadalje 1000 kron na mesec in sicer vsaj pet dni pred zapadom. Od aprila do avgusta se je plačevalo redno, v septembru pa se je zamudil rok in Hans Wildi je izjavil, da ne pripoznava več obveze ter ni hotel vsprejeti ponujenih mu 1000 kron. Ker se od eventuelne tožbe ni moglo pričakovati vspeha, se je občina na novo pogodila s posestnikom in sicer sedaj za kupno ceno 400.000 kron in plačanje vseh stroškov za nakup od strani občine. (Občina je tako odkupovana za več nego 20.000 kron. Op. ur.) Župan je še obljubil, da se bo preiskovalo, kdo je kriv te zamude. Interpelant dr. Spadoni je vzel to pojasnilo na znanje.

Asesor dr. Gregorutti je na to prečital poročilo o nakupu in tozadevni predlog delegacije.

Svet. Ravasini je podpiral predlog ter predlagal, naj se v sklepu ne omenja, da je prostor namenjen za vojašnico, ker potem se bo moralo sedanje dirkališče mnogo dražje kupiti, ker bodo lastniki istega vedeli, da je občina primorana kupiti ravno tisti prostor za vojaško vežbališče. Že sedaj so akcije družbe, lastnice dirkališča, poskočile od 35 na 85 gld.

Svet. dr. Venezian je menil, da Ravasinijev predlog ne bi imel nikakega pomena, ker itak že ves svet ve, da se bo tam gradila vojašnica.

Svet. dr. Rybář: Že večkrat sem se pritoževal radi prekratkega časa, kateri se nam dovoljuje za proučevanje važnih projektov in predlogov. Tudi predlog, o katerem danes razpravljamo, dostavil se nam je še le dva dni pred današnjo sejo. Priznati pa se mora, da sta dva dneva prekratek čas za nas, ki imamo tudi drugih poslov. Morda se nam bo odgovarjalo, da je bilo to vprašanje dovolj proučeno v odseku, ali mi nismo v odseku in nam torej ni bila dana prilika, da bi spoznali razloge, ki govore za in proti nakupu tega posestva.

Kjubu vsemu temu pa bom glasoval za predlog, ker sem prepričan, da bo nakup in projektirana preložitve vojašnice v Riedl v veliko korist okraju, katerega zastopam in katerega se, žalibog, od strani občine že toliko let zanemarlja.

Župan je na to pojasnil, da ni bilo materialnega časa, da bi se predlog prej uročil svetovalcem.

Svet. dr. Rybář je priznal, da se je v tem slučaju delalo z največjo naglo, povdarjal je pa, da ta slučaj ni prvi in, žalibog, gotovo tudi ne zadnji, ko se važni predlogi v zadnjem hipu izročajo svetovalcem.

Mestni svet je na to soglasno vsprejel predlog delegacije se spremembo svet. Ravasinija.

Tudi predlog glede podpore 900 kron za poljske čuvaje v prvem okraju je bil soglasno vsprejet.

Svet. dr. Rybář je pred glasovanjem spregovoril sledeče: Tudi za ta predlog bom glasoval, ker je nastavljanje poljskih čuvajev zelo potrebno in torej pravično, da občina podpira posestnike v tem.

Upam pa, da se to, kakor se podpira sedaj posestnike I. okraja, podpiralo tudi prebivalce ostalih 5 okrajev naše okolice, kadar predložijo enake prošnje.

Ko so se rešile še nekatere manj važne stvari, sledila je tajna seja, v kateri se je med drugim sklenila prezentacija gospoda Ferdinanda Jonke-ja župnikom v Sv. Križu.

Vest iz vojaštva. Podpolkovnik graf Stürgkh iz generalnega štaba je pridodeljen v službovanje v tukajšnjem pešpolku št. 97. K polku št. 87. v Pulju sta premeščena stotnik 2. razr. Fran Peteriz peš-polka št. 45. in nadporočnik Alojzij Konečny iz peš-polka št. 9.

Oh, kako proganjani so! Včeraj smo čitali neki članek v listu Janeza Vrha (ali ne zveni to lepo ime po romansko?!), v »Gazzettinu« namreč, v katerem nek neznani laški modrijan pretaka grenke solze na sedanjem vladnem zistemu na našem jugu!

Italijan iz Primorja, ki toži radi zistema v Primorju, to je vsikdar prizor, na katerem se človek delektra. Zato smo radi čitali dalje.

Najprej je zagrozil z energičnim nastopom italijanske države proti Avstriji — v slučaju, da ta zadnja ne neha zatirati revnih Lahov! O tem bomo govorili o drugi priliki. Ko je potem povedal, da se Italija more vladati sama (da se!) prešel je k pravi svoji nameri in je jel pripovedovati, kake krive da so tržaški in še posebe dalmatinski Lahi! »Mi smo ščavi, da, pravi ščavi smo, ko nam je zabranjena naša trobojnica in sleherni znak naše idejalne narodnosti! Zapirajo nas in proganjajo celo zato, če smo slučajno nosili eno nedolžno — margarito!«

Tako nekako vzdihuje ta laška sirota! Čitajočim o vsej tej zli usodi naših primorskih Italijanov, so nam kar solze kapale po licu od same zaosti. To je res grozna »historija« teh — toli nesrečnih naših sodeželanov!

Najbolj nas je ganilo to, da so po tolikih — lahko rečemo: stoletjih svojega vladarstva — kar naenkrat postali — »ščavi«!

Tudi mi tržaški Slovenci smo krvavi za nohtom, tudi mi imamo kri v žilah in ne vde, tudi mi imamo čutečo dušo in toplo srce, ki vskipeva v prepirih, in izlasti tedaj, ko vemo, da se nam krivica godi, a smo še tepeni po vrhu, ali naša prav je v svojem temelju vendar odjenljiva in naše srce je vendar mehko, dobrohotno, da se tudi v momentu hude tuje nesreče rado topi v usmiljenju. Tak moment nam je prišel, ko smo čitali historijo v »Gazzettinu« o zli usodi, o grozni nesreči in o neznanem položaju

Italijanov Primorja, izlasti tedaj, ko jih za nič, zaradi nedolžne italijanske evetke tirajo v — avstrijske ječe!

V tem momentu ganotja nas je premagalo čuvstvo in nam je govorilo, naj bi vsaj za nekoliko časa, toliko, da se nesrečni naši sodeželani nekoliko oddahnejo, primorski Slovenci nase njihovo breme, njihovo suženjstvo! To čuvstvo nam vibrira v duši še danes dalje; zato jim prihajamo s predlogom:

Oni, oblizani od svoje višje kulture, so dolgo nas nazivali »ščave«; sedaj pa nam govore, da se nam neznanako dobro godi in ne njim... Zamenjajmo torej ulogi! Mi jim od sreča privoščamo naslov ščavov, ki je nas — osrečil! Naj postanejo tako srečni tudi oni...!

Kar setorej tiče zatiranja in raznih nesreč, ki jih mora danes prenašati revni laški narod v naših zemljah — po krivdi avstrijske vlade in nas Slovanov — stavimo svojim res nesrečnim sodeželanom bratsko ponudbo: oni naj sprejmejo vse dobrote, katere uživamo mi Jugoslovani danes! Vsprejmejo naj vse, vse — kar imamo mi od državne uprave na gospodarskem, narodnem in kulturnem polju, a nam naj prepuste svojo — revščino, svojo nesrečo!!

Človeško usmiljenje nas sili, da radi vsprejmemo na se vse zlo, ki tare njih v naših pokrajinah. Vse, vse in celo tudi vladino milost, katere smo bili deležni dosedaj mi Jugoslovani, radi prepuščamo našim sodeželanom!

Ali so zadovoljni?! Bolj človekoljubnega predloga jim res ne moremo staviti. Bolj sijajnega dokaza usmiljenja in spravljivosti ne bi jim mogli podati...! Nam se zdi, da se ne smejo obotavljati niti za trenotek, ampak kar posežejo naj nam v roko, in pakt bo sklenjen. Njim bo usoda olajšana, mi, od svoje strani pa jim dajemo zagotovilo, da ne bomo nič mrmrali in da bomo potrpežljivo in udano prenašali svojo bodočo — do sedaj nji-hovo usodo!!

Tužna nam majka! Pod tem naslovom nam pišejo: Minolo nedeljo, dne 19. t. m., je imelo pekovsko društvo, ki obstoji pod imenom: »Coro della Società di Resistenza fra Fornaci«, prvi svoj koncert in sicer v restavraciji »Al Leon d'Oro«. Za ta koncert so delali velike priprave in so izdali za stroške okroglih 340 kron. Na vsoporedu pa so bile same laške pesmi!! In ne morda kakke navadne pesmice, ampak pesmi iz oper, kakor »Nabucco«, »Mefistofele« itd.! Ni-li to napredek, da 22 slovenskih sinov nastopa s tako »imenitnimi« zbori pred — skoraj prazne prestore restavracije! Nekdaj so bili tržaški pekovski pomočniki združeni v »Pekovsko pevsko društvo«. Danes je to drugače! Danes so isti menda vedno socijalisti in menijo menda, da že kakor taki — morajo peti le laške »operne« komade! Zasluha za ta kolosalni »napredek« gre nekemu njih sodrugu, katerega peki imenujejo: »Lega nacionala«. Mož je menda od neke iz Kalabrije na — Krasu! Po zasluhah tudi plačilo — pravi slovenski pregovor. Tako — pa ni bilo minole nedelje...!

Tržaški Lahi so bili namreč tako navdušeni, ko so čuli, kako bodo slovenski fantje peli laške opere, da so trumoma — ostali doma!!

Čujemo, da prireditelji sami priznavajo, da so imeli 80 kronic — izgube. Morda je bilo tudi kaj več, ako pomislimo, da je bila vstopnina le 40 stotink in da je bilo navzočih kakih 200 oseb! Sicer pa je to njihova stvar in mi jim nočemo delati računov...

Ne moremo si pa kaj, da ne bi spregovorili resne, ali dobrohotne besede do voditeljev slovenskih socijalnih demokratov. Oni imajo menda vpliva med našimi peki. Jeden njih (g. Kopač) je na manifestacijskem shodu pri sv. Jakobu pred tisoči ljudi slovesno povdarjal (in to mu je bilo le v čast), da saj smo vsi sinovi istega naroda! In tega naroda sinovi so tudi tržaški peki...! Vsaj 90% njih so Slovenci...! Če taka korporacija, sestavljena vsaj po 90% iz slovenskega življa, stavlja na svoj program poleg slovenskih tudi par toček v jeziku druge narodnosti v deželi, je menda že povsem zadostno dokumentirala svoje miroljubje, svojo toleranco in svojo narodno zasljivost. Da, z ozirom na obstoječe razmere v Trstu bi mogli reči, da je podala s tem uprav sijajen, ne-uvadno lep izgled...! In da so ti slovenski peki določili polovico programa za laške točke: tudi to naj bi že bilo v božjem imenu!

Ali med 12 točkami na programu, ki so ga izvrševali slov. ljudje, ni ene slovenske — to pa ne zasluži več imena narodne znošljivosti in mirotoljubnosti, ampak ime — samozametanja. Če voditelji slovenskih socijalnih demokratov hočejo položiti roko na srce in biti iskreni, priznajo nam gotovo, da so prireditelji onega koncerta potrebni pojasnila glede vprašanja: kaj in kako je interakcionalno?! Obzirnost do drugih je lepa reč in je hvalevredna; ali v obzirnosti ne smemo iti tako daleč, da postajamo brezobzirni do — sebe!!

Nekdo, ki si želi miru med Slovenci in Italijani.

Za slovensko odnosno hrvatsko poroto v Trstu. — Občina Kopriva na Krasu je poslala na ministerstvo za pravosodje prošnjo za slovensko odnosno hrvatsko poroto v Trstu ter se s tem pridružila enakim prošnjam občin Mavhinje in Marezige. Pričakovati je, da bodo vse slovenske in hrvatske občine v okrožju tržiškega deželnega sodišča sledile izgledu gornjih občin.

Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov s sedežem v Celju bo imelo svoje VI. redno občno zborovanje v nedeljo dne 9. novembra t. l.

Na zborovanju se bo razpravljalo tudi o jednotnem sistemu slovenske stenografije in ureditvi posredovanja za službo. Z ozirom na važnost zborovanja bilo bi želeli, da se ga odvetniški in notarski uradniki udeležijo kolikor največ mogoče množično. Pa tudi gg. šefi naj bi se udeležili enkrat tega tudi zanje važnega zborovanja. Po zborovanju priredi omenjeno društvo s sodelovanjem celjskega pevskega društva koncert v veliki dvorani »Narodnega doma«.

Program objavimo prihodnjič, omenjamo pa že sedaj, da bosta sodelovala znana gospoda, humorist Salmič in virtuoz Beno Sarajnik.

Končno omenja še vodstvo društva slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov, da je odposlalo vsem odvetniškim in notarskim pisarnam na Primorskem, Kranjskem, Koroškem in Štajerskem zapisnike zaradi nabave statistične odvetniških in notarskih uradnikov, službujočih v njegovem področju.

Veliko število zapisnikov pa se še ni vrnilo dozdaj.

Apeluje se torej na dotične, ki še niso izpolnili zapisnikov, da to nemudoma store in vrnejo iste osrednjemu odboru v Celju. Ako bi pa uradniki katere pisarne ne bili prejeli tiskovine, naj se obrnejo naravnost do društva v Celje.

Štrajk kurilcev avstrijskega Lloyda. Včeraj so imeli Lloydi kurilci dva shoda in so sklenili vstrajati napretili pri svojih zahtevah ter nadaljevati štrajk.

Včeraj pa so odpuli iz naše luke štirje Lloydovi parniki, deloma s prejšnjimi, deloma pa z novo vsprejetimi kurilci. Ministerstvo je vojno mornarico pooblastilo, da Lloydu pomaga vzdrževati parobrodne poštno zveze.

Dražbe premičnin. V soboto, dne 25. okt. ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. c. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: Campo S. Luigi št. 10, hiša oprava; Sv. M. Magdalena Zgoraj št. 378, konj; ulica Solitario št. 16, hiša oprava; ulica dell'Ereno št. 788, hiša oprava; v Rojani št. 140, hiša oprava; v Sv. Križu št. 271, 284 litrov vina.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplinar ob 7. uri jutraj 9.5; ob 2. uri popoldne 15.0.3. — Tlakomer ob 7. uri jutraj 765.8 — Danes plima ob 6.13 predp. in ob 3.47 pop.; oseka ob — predpoludne in ob 11.7 popoldne.

Vesti iz ostale Primorske.

× Boda! Iz podgradske občine: Nastopila je že tista dolgočasna, hladna jesen, ki se bo kmalu morala umakniti še dolgočasnejši in hladnejši zimi, pred katero se mora kmetovalec dobro pripraviti. Toda letos prede huda kmetovalec v naši občini. Ono malo pridelekov, kar mu jih je ostalo še po toči in suši, skoro pospravi in porabi. No, kaj pa po zimi, o kateri proročujejo, da bo letos posebno huda?! Poleg mnogih drugih nezdod naj se še huda zima spravi nadenj! V onih vaseh, kjer je toča uničila vse prideleke, so že sedaj nekateri kmetovalci docela brez hrane. Žita jim ni ostalo niti za seme ter si ga bodo morali nakupiti za prihodnjo setev, ako dobe kaj denarja. Umevno je, kako obupanje vlada gospodi! Visoka cesarska vlada, na katero

smo se edino še zanašali, nam ni podelila niti najmanjše podpore. Zatorej ni nikako čudo, ako nekateri zapuščajo svoj dom in odhajajo v Ameriko, ali pa v šumo za službo. Samo iz ene vasice jih pojde v šumo blizu 40 mož! Koliko pa iz drugih? To polagamo na srce merodajnim krogom in prosimo, da se zavzamejo za nas, uboge kmete. Drugače bomo primorani vsi zapustiti svoj ljubi dom ter se razkropiti po svetu!

× Otroka je odložila te dni neka do sedaj neznana ženska na neki poti blizu Opatije. Novorojenčka sta našli dve ženski, ki ste šli po oni poti. Dete je jokalo in je bilo zavito v predpasnik. Odložila je je mati gotovo zato, da bi pokrila svojo sramoto. Na lice mesta je došla sodna komisija z Volskega.

× Prvi sneg. Latos se je požurila. Zima namreč. Naša Učka je že polna snega. Kaj bo še!

× Kako administrirajo naši! — Direktor deželnega odbora je bil prišel na Volsko, da pregleda občinsko upravo. V to je uporabil nič manj nego 4 dni: 24., 25., 26. in 27. avgusta. To je dovolj dokaza, da je pregledal strogo in natančno. Pregledal je vse občinske knjige in račune in je skontiral kaso. Potem je seveda napravil poročilo v Poreč o vsem, kar je videl in našel. Deželni odbor pa je z dopisom od 25. septembra javil občini na Volskem, da je poročilo direktorja Bradiceha vsprejel: »a grata notizija«, torej na ugodno znanje, ker rečeni direktor da je našel vse v popolnem redu.

Nikdo ne more imeti nič proti temu, ako deželni odbor tako strogo nadzoruje upravo naših občin. To je koristno. Zito pa bi bilo želeli, da bi se kontrola izvestih občin, ki so v italijanskih rokah, ne raztezala samo na kaki — dve uri.

× Iz Loga poleg Ritemanj nam pišejo: Naša narodna mladina priredi v nedeljo dne 26. t. m. svoj ples. Ob tej priliki se bo točila izvrstna »brežanka«, na kar opozarjamo ljubitelje sladke kapljice. Dobro došli torej!

Vesti iz Kranjske.

* Dr. Šusteršič. Zdravniki so konstituirali, da je na ranjeni nogi počena kost. Zdravljenje bo trajalo kakih 30 dni. »Slovenec« poroča, da sta v stanju dra. Šusteršiča povprašala tudi ministrski predsednik dr. Koerber in deželni predsednik baron Hein.

* Nov uršulinski samostan. Uršulinke so kupile bivši ženski samostan Mekinje in nameravajo ondaj ustanoviti novo svojo naselbino.

* Napaden orožnik. Dne 19. t. m. je šel postajevodja Filip Puschl iz Zatičine v družbi dveh deklet in nekega fanta po zatiški cesti proti Grižam. Pri nekem gozdiču so družbo napadli trije fantje. Orožnikov spremljevalec je bil pobit na tla in tudi orožnik je bil udarjen, na kar je vzel sabljo in česnil napadalec Eržena iz Griž po glavi. Eržen je bil težko ranjen, njegova spremljevalca sta pobegnila.

Vesti iz Koroške.

+ Nemško pobalinstvo. Na kolodvoru v Zeleni Kaplji so bili tudi slovenski napisi. Te napise pa so — pobelili. Neki odlični mož je imenoval to — pobalinstvo. Dobro je označil tako početje. Kraj je slovenski in celo deželna vlada koroška, ki gotovo ne gori v preveliki ljubezni do naroda slovenskega, je spoznala potrebo tudi slovenskih napisov. Prav tisti pa, ki v svojem fanatizmu besne, ako vidjo kje kakov slovenski napis, vsprejemajo prav radi Slovence, ako jim prinašajo — denarja. Da bi le naše ljudstvo začelo enkrat izvajati primerne konsekvence.

+ Požigalka iz maščevanja. Neka Uršula Sturm, 36 letna ženska, je v Spodnjih Trušnjah blizu Velikoveca zažgala dvema kmetoma. In sicer iz maščevanja — zato, ker v eni teh hiš, je niso hoteli več imeti na stanovanje, v drugi pa jej niso hoteli dati — mleka! Sedaj je ta ženska, ki je pripravila toliko gorja nad dve družini, že pod ključem. Zločinka je sicer nekoliko slaboumna, ali je tudi zelo nevarna zbog svoje maščevalnosti. Zato bi bilo najbolje, da jo po prestani kazni dado v prisilno delavnico.

Zločinka je čudna ženska. Poprej je služila v Velikovecu, pred dvema letoma je

bivala skozi osem dni noč in dan na pokopališču v Št. Rupertu, zdaj je pa par mesecev prebivala v nekem gozdu v bori utici, katero si je sama napravila iz kolov in pokrila s slamo. Našli so pri njej tudi 52 gld. denarja.

+ Narodni dom blagoslove dne 26. t. m. v Spodnjem Dravogradu ob koroško-štajerski meji. Ob tej priliki bo tudi shod katoliško-političnega društva, na katerem bosta govorila poslanec Grafenauer in kanonik Weis.

+ 55 let službe! Dne 12. t. m. so imeli v Možici redko slavnost. Tamošnji rudarski blagajnik Priester je bil odlikovan križcem za zasluge za 55 letno zvesto službovanje.

Razne vesti.

Dominikanka — slušateljica vseučilišča. Na češko vseučilišče v Pragi se je upisala neka dominikanka iz Olomuec. Študirala bo matematiko in fiziko. Do sedaj je delovala na nekem pedagogiju pri Olomuec.

Ciganka okrala — cigana. To je pa že nekaj novega. Cigan Marko Nikolič iz Bošnjaka je živel v konkubinatu s ciganko Marijo Nikolič iz Privlake (na Hrvatskem). Nedavno je cigan prodal svojo hišico in za skupilo je kupil dukatov. Dukate in drug svoj denar — kakih 358 K — je hranil v postelji. Neke noči se je zbudil iz spanja in prvo, kar je zapazil, je bilo, da mu je Mariška — izpuhtela. Instinktivno je cigan potipal pod seboj in zapazil, da denarja ni več. Njo je vzela noč, ona pa je vzela Markove dukate. Ali sedaj so bili orožniki tisti, ki so vzeli — Mariški zlato svobodo! Denarja pa niso našli pri njej. Zito je ona vendar še na voljem, nego Marko. Njej se povrače še zlata svoboda; na tem pa, da bi se Marku povrnil dukatje, sme se jako dvomiti.

Na II. rednem obnem zboru slov. društva »Ilirija« v Pragi, dne 18. t. m. in v I. odboru seji dne 19. t. m. se je sestavil sledeči odbor:

Predsednik: Anton Bernot, stud. phil., tajnik: Ciril Jekovec, stud. ing., blagajnik: Ivan Balant, stud. phil., knjižničar: Janko Pretnar, stud. iur., arhivar in odborov namestnik: Ljudevit P. fko, stud. phil. Preglednikom sta bila izvoljena: Mirko Koršič, stud. iur. in Julijan Pavliček, stud. iur.

— **Občinske volitve.** V Murskem vrhu pri Sv. Juriju ob Ščavnici so bile nedavno občinske volitve. Županom je bil izvoljen slovenski posestnik Križan; prej je žu, a bil nemškutar.

Gospodarstvo.

Apno v kmetijstvu je naslov ravnokar izišli knjižici, ki jo je spisal gosp. Frančišek Štupar, tajniški pristavec kr. kmetijske družbe kranjske.

Murske zemlji nedostaja apna, in kmetovalec tamkaj navzlic skrbnemu obdelovanju in gnojenju ne more priti do pravega uspeha, ker v rastlinski hrani manjka apna. Apno pa ni le rastlinska hranilna snov, ampak se z njim v mnogih slučajih zemlja tudi rahlja in zboljšuje, zboljšuje se krma in se zatirajo rastlinski škodljivci. Vse to knjižica pojasnjuje poljudno in natančno, tako, da jo bo vsak kmetovalec s pridom čital. V I. delu knjižice opisuje apno, kaj je, kje se nahaja, kako se pretvarja in kakšen pomen ima v kmetijstvu. V II. delu pa uči, kako se zemlja spoznava, da potrebuje apna, katere snovi se rabijo za apnenje, kako se pripravljajo, kako in kdaj se apni, po koliko apnenih tvarin je potrebnih za apnenje v najrazličnejših slučajih, v kakšnem razmerju je apno z drugimi gnojili, pomen klajnsa apna ter paraba apna o uničevanju kmetijskih škodljivcev.

Knjižica obseza IV in 56 strani male osmerke in jo pojasnjuje 11 podob. Dobiva se v pisarni c. kr. kmetijske družbe kranjske v Ljubljani ter stane samo 30 stotink (s poštno vred). Zaradi važnosti in zelo nizke cene knjižico toplo priporočamo.

Brzjavna poročila.

Razpuščenje občine Marezige? KOPER 24. (P.) Določajemo, da okrajno glavarstvo misli predlagati, naj se občinski zastop v Marezigah razpusti. Kakor razlogi se navajajo prepri, navstali radi kongruje župnikov v Marezigah in Truškah. Mi se nečemo postavljati v tem sporu niti na eno niti na drugo stran, meimmo pa, da je kongrua samo pretveza, da bi v eminentno narodni občini

Marezige prišlo do novih preprirov. Zato pa danes ne rečemo drugzega, nego: Gospodje na c. kr. okrajnem glavarstvu v Kopru! O! obine Marezige roko proč! To, kar želite, ne dosežete v Marezigah nikdar! Tudi z razpuščenjem ne!

Državni zbor.

DUNAJ 24. (B.) — Zbornica poslancev. — Mej došlimi spisi je nujni predlog posl. Klofča in tov. tičoč se smrti vojaka Josipa Rousa, provzročene po krivdi vojskih zdravnikov.

Dalje trije predlogi posl. Bergerja in tovarišev o izjednačenju trgovinskih in obrtnih zbornic v Opavi, Ljubljani, Boleanu, Inomostu, Gorici, Solnogradu, Feldkircheau, Rovinju in Roveretu z drugimi zbornicami države glede pošiljanja po enega poslanca v državni zbor, dalje glede ločenja sedanjih in vseh bodočih trgovinskih in obrtnih zbornic v samostojne trgovinske zbornice in obrtne zbornice.

Slednjič je predlog za osnivanje poljedelskih zbornic po analogiji obstoječih trgovskih in obrtnih zbornic.

Po prečitaju došlih spisov je sledilo glasovanje o včeraj razpravljanem predlogu grajalnega odseka. — Zbornica je vsprejela predlog odseka, da se poslancu Bergerju izreče graja.

V razpravo je prišel nujni predlog poslanca Klofča radi pomanjkanja dela v Pragi. Poslanec Klofča je izvajal, da delavci ne marajo milovščine, ampak pošteno delo. Vlada naj jasno odgovori, da li hoče kaj storiti za delavce, ki so brez dela, ali pa hoče čakati, da v Pragi radi lakote in v obupu nastanejo nemiri.

Posl. Kink je povdarjal, da se mora akcija vlade za saniranje raztegniti na vse dežele države, ker je kriza splošna. Govornik se je obrnil s toplim apelom do vlade in do zbornice, da se skoro odpomore združenimi močmi. Železniški minister dr. Wittek je izvajal, da se vlada trudi, da prinese industriji pomoč v onih mejah, ki jih dovoljujejo ustavno odobreni krediti. Govornik je navedel naročbe, ki jih je uprava državnih železnic storila v l. 1901. in 1902. Vlada da bo tudi v bodoče kolikor možno antecipirala z naročbami. Saja traja dalje.

DUNAJ 24. (P.) V današnji seji zbornice poslancev je posl. Spinčič interpeliral radi dogodkov na porotni razpravi v Trstu proti Šarku, ter je zahteval, naj se ukrene potrebno, da bodo v Trstu in Rovinju slovenske ozir. hrvatske porote sodile obtožence naše narodnosti.

Samomor sodnega funkcionarja.

BUDIMPEŠTA 24. (B.) Predsednik sodnega dvora v Szoloku, Josip Sarkany, se je vrغل a tretjega nadstopja neke hiše ter je ostal mrtev na licu mesta. V ostavljenem pismu navaja kakor vzrok samomora brezspanje vsled bolezni na živcih.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Svoji k svojim!

ZALOGA

pohištva

dobro poznane

tovarne mizarske zadruge v Gorici (Solkan)

vpisane zadruge z omejenim poročtvom

prej Anton Černigoj

Trst, Via di Piazza vecchia (Rosario)

št. 1. hiša Marenzi.

Največja tovarna pohištva primorske dežele.

Solidnost zajamčena, kajti les se osuši v to nalašč pripravljenih prostorih s temperaturo 60 stopinj. — Najbolj udobno, modern sestav. Konkurenčne cene.

Album pohištva brezplačen.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Aleksander Levi Minzi

Prva in največja tovarna pohištva vseh vrst.

TRST

TOVARNA: Via Tesa, vogal

ZALOGA: Piazza Rosario št. 2 (Solako poslopje) in Via Riberge št. 21

Telefon št. 670.

Velik izbor tapetarij, zrcal in slik, izvršaje naročbe tudi po posebnih načrtih.

Gene brez konkurence.

ILUSTROVANI CEKIL ZASTONI IN FRANKO

Predmeti postavio se na pa. obrod ali železnico franko

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Razpis.

Provizorično se odda služba hišnega duhovnika v deželni prisilni delavnici v Ljubljani z letno plačo 1600 K poleg prostega stanovanja, kurjave in svečave proti obojestranski polletni odpovedi.

Prostetji za to mesto naj vložijo svoje prošnje do 10. novembra t. l. pri deželni obojestranski komisiji.

Razen stanovske sposobnosti je dokazati tudi znanje slovenskega, nemškega in italijanskega jezika ter je gleda zdravstvenega stanja predložiti zdravniško spričevalo.

Od deželnega odbora krajskega.

V LJUBLJANI, dan 16. oktobra 1902.

Gustav Bonazza

v Trstu, Piazza Barriera vecchia, (vokal Androna dell'Omo).

Velika zaloga pohištva, ogledal, okvirjev in tapetarij.

— Popolno opremljene sobe. — Konkurenčne cene.

Naročbe se dostavijo razven embalaže franko na kolodvor ali brod v Trstu.

Službo organista

je oddati s 1. novembrom v Barkovljah.

Daljnja pojasnila daje župni urad v Barkovljah.

„Andemo de Franz“

krčma

v ulici Geppa št. 14.

Toči vina prve vrste:

Bela vipavska liter po 40 kr.
Črna istrska „ 36 „

Kuhinja domača, vedno preskrbljena z gorkimi in mrzlimi jedili po zmernih cenah.

Družinam se pošilja na dom od 10 litrov naprej: Ipavsko belo liter po 32 kr.
crno istersko liter po 28 kr.

Priporočila se tudi krčmarjem, katerim dajem vinod 50 litrov naprej po dogovorjeni ceni.

Josip Furlan, lastnik.

Najstarejša slovenska tovarna in zaloga pohištva

Andrej Jug

TRST — ulica sv. Lucije št. 12 (zadej c. k. sodnije) — TRST

prilagojena svojim cenam svojih najboljših in trpežnih pohištva, budali svetlo ali temno polirano, kakor za epalne, jedilne in vizitne sobe. Sprejema tudi naročbe za vsakovrstne izdelke po radosti ali po pavi, ktere izvirajo najprej iz časa in v polno zadovoljnost naročitelja.

Cene brez konkurence.

Za obilne naročbe se toplotno priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi v zmislu gesla: Svoji k svojim!

Spoštovane slovenske gospodinje
Zahtevajte pri svojih trgovcih

ново

Ciril-Metodijevo

cikorijo.

Prodaja po stalnih cenah.

Velika zaloga

platnenega in bombažnega blaga

u ulici Nuova št. 15

zraven pekarnice Morin

tvrdke Vittorio Gasparini

Dobiva se frustanj v barvah, pristne fraucozke tkanine, angleške maje, nogovice in švicarske veznine, kotonina, platno, prtnina, prsa za srajce, spodnja krila, srajce za gospe, robci itd.

(Oprave za neveste.)

„K sv. Antonu Padovanskemu“

(AL SANTO DI PADOVA)

Prva prodajalnica cerkvenih oprav in nabožnih predmetov

Anton G. Vogrič

Via Mude vecchia št. 2. (zadej municipalne palače.

Velik in menjšji izbor mašnih plaščev, pluvialov, stol, kap, kolarjev, kandelabrov, lamp, svetil razpel, palm, nabožnih kipov, oleografij, liturgičnih in molitvenih knjig, vencev, koan, vsakovrstnih podob, nabožnih razglednic za vsak čas pripravnih.

Zaloga sveč od pristnega čebelnega voska I. in II. sestave ter vseh drugih predmetov.

Vse po najzmernejših cenah.

Prečistitim cerkvenim upravam se dovoljujejo posebno znižane cene.

Sprejemajo se vse v to stroko spadajoče poprave.

Ob nedeljah in praznikih je prodajalnica zaprta.

Najugodnejše cene.

Skladišče slavnoznanih platenin

in namiznih prtov

iz Fiandre

iz tovarn v Countrai (Belgija)

se nahaja v

novi prodajalnici platenin in bombaževin

Peter Klansich

Piazza Nuova (Gadol) 1, zraven knjigarne Chiopris.

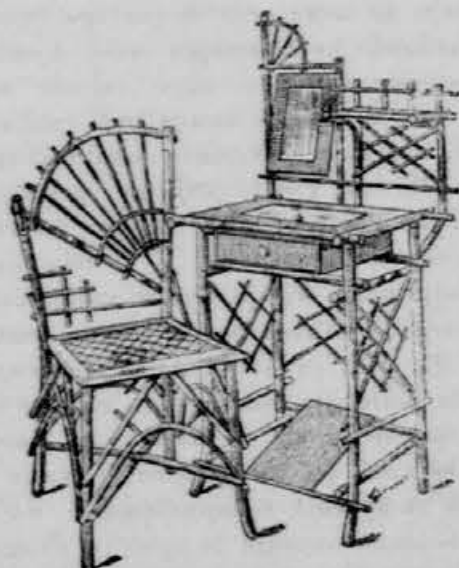
Izključno zastopstvo se skladiščem: za Trst, Goriško, Reko, Istro in Dalmacijo.

Velik dohod nogovic vseh vrst za gospe, gospode in deco.

Najugodnejše cene.

Henrik Preuer

Trst, Via Nuova št. 18.

Tovarna pohištva
od bambusa, fušpana
in vrbja.

Popolne oprave, najbolj pripravne za darove kakor: stolice, naslanjači, etažere, mizice, španske stene za peči ali proti prepihu itd. itd.

Najzmernejše cene.

Svilene plinove MREŽICE!!

„ROYAL“

dajajo najbolj bleščečo luč in so neverjetne solidnosti po 35 in po 50 nvč.

Cilindri, tulipani, klobuki za svetilke itd.

Naročbe.

PODJETJE ZA NEPREGORLJIVE LUČI

P. ROZZO, ul. S. Antonio 5.

Velikanski izbor

raznega pohištva

spalne in jedilne sobe, svetlo ali megleno politirane.

Bogat izbor

divanov, okvirjev, ogledal, stolic, stenskih ur

se nahaja v dobroznani

zalogi pohištva

Rafael Italia

Trst - ul. Malcanton št. 1. - Trst.

Solicitatorja

išče

Dr. Josip Stanič

odvetnik v Trstu

ulica Carradori št. 1.

Obuvala!

Pri Pepetu Kraševcu

zraven cerkve sv. Petra (Piazza Rosario pod ljud. šolo.

Bogata zaloga raznovrstnih obuval za gospe, gospe in otroke.

Poštarne naročbe se izvršijo takoj. Pošiljanje so poštarne proste.

Prezema vsako delo na debelo in drobno ter se izvršuje z največjo točnostjo in natančnostjo po konkurenčnih cenah.

Za mnogobrojne naročbe se toplotno priporoča

Josip Stanič čevlj. mojster.

Zalagatelj uradnikov in uslužbencev konsumnega skladišča c. kr. glavnega carinskega urada in c. kr. generalnih skladišč: nadalje stražnikov c. kr. javne straže v Trstu in Miljah ter orožništva c. kr. div. avstr. Lloyd.

A. BUCHBINDER

TRST. — ulica Riborgo št. 27. — TRST.

Raznovrstna zaloga ogledal in okvirjev tapetarij vseh vrst, ročnih kovčkov in velikih kovčkov vseh vrst po načrtih železnice. Naročbe sprejema za kompletne sobe toli v mestu koli za odpošiljanje po železnici ali morju.

Prodajalnica izgotovljenih oblek

„Alla città di Trieste“
trvdke

EDVARD KALASCH

Via Torrente št. 34

nasproti gledališču „Armonia“ s krojačnico, kjer se izvršujejo obleke po meri in najugodnejših cenah. V prodajalnici ima tudi zalogo perila za delavski stan po izvenredno nizkih cenah. Izbor boljših in navadnih snovij.

VELIK IZBOR

izgotovljenih hlač za delavce kakor tudi blaga za hlače, ki se napravijo po meri.

OBUVALA.

— Dobro jutro! Kam pa kam?

— Grem kupit par čevljev!

— Svetujem Vam, da greste v ulico Riborgo št. 25 po domače k Pierotu. Tam vdobite vsake vrste obuvala za moške, ženske in otroke. Isti popravlja male stvari brezplačno ter sprejema naročbe vsakovrstno obuvalo na debelo in drobno.

Lastnik: Peter Rehar.

JAKOB BAMBIČ

trgovec z jedilnim blagom

Via Giulia št. 7.

Priporoča svojo zalogo jestvin kolonijalij, vsakovrstnega olja, navadnega in najfinejšega.

— Najfineje testenine, po jako nizkih cenah, ter moke, žita, ovs, otrobi. — Razpošilja naručeno blago tudi na deželo na debelo in drobno. — Cenike razpošilja franko.